

MUURAMEN KUNTA

Olympiakylän asemakaava-alueen luontoselvitys

Luonto- ja maisemaselvitys

2.11.2020

2.11.2020

Sisällysluettelo

1	Johdanto	1
2	Aineisto ja menetelmät	1
2.1	Lähtöaineisto, analysointi ja maastotöiden suunnittelu	1
2.2	Maastotyö.....	2
2.2.1	Kasvillisuus- ja luontotyyppikartoitus.....	2
2.2.2	Liito-oravaselvitys	2
2.3	Arvokkaat luontokohteet ja niiden arvottaminen.....	3
2.3.1	Kohteiden luokittelu	3
2.3.2	Lajien ja luontotyyppien uhanalaisuusluokitus	4
2.3.3	Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit ja lintudirektiivi.....	4
2.3.4	Luonnonsuojelulain luontotyypit	4
2.3.5	Vesilain luontotyypit.....	4
2.3.6	Metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt	4
2.3.7	Maisemansuojelun kannalta arvokkaiden alueiden valintaperusteet	5
3	Luonnonolojen sekä luonto- ja maisema-arvojen kuvaus	5
3.1	Kallioperä, maaperä sekä topografia.....	5
3.2	Pintavedet ja pohjavedet	5
3.3	Suojelualueet.....	6
3.4	Maisema	6
3.5	Kasvillisuus.....	8
3.6	Vieraslajit.....	10
3.7	Eläimistö	11
3.8	Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit, lintudirektiivilajit sekä uhanalaiset ja harvinaiset lajit	11
3.9	Uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit	12
3.10	Arvokkaat luontokohteet	12
3.11	Arvokkaat maisemakohteet	19
3.12	Suosituksset	20
4	Lähteet	20

Ilmakuva ja pohjakartta © Maanmittauslaitos 2020

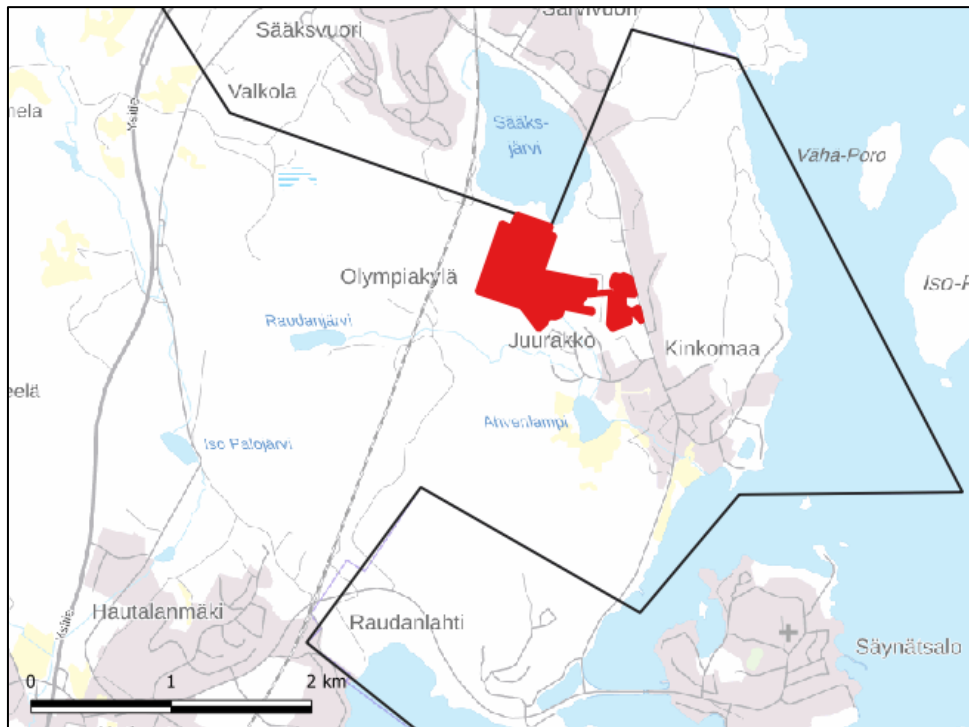
2.11.2020

Olympiakylän asemakaava-alueen luontoselvitys

1 Johdanto

Työn tavoitteena on laatia Muuramen kunnan Olympiakylän alueelle asemakaavoitusta palveleva luonto- ja maisemaselvitys. Kaavan tavoitteena on laajentaa Kinkomaan taajamaa. Työ on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132) asemakaavalle asettamien sisältövaatimusten mukaisella tarkkuudella (MRL 54 §). Tavoitteena on, että maankäytön suunnittelussa voidaan huomioida luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden kohteiden säilyminen sekä kasvillisuudeltaan ja eläimistöltään arvokkaat alueet. Luontoselvitys sisältää liito-orava- ja luontotyyppikartoitukset.

Selvitysalue sijaitsee Kinkomaan taajamassa noin 8 km etäisyydellä Muuramen keskustasta (kuva 1). Alue rajautuu pohjoisessa Jyväskylän kaupungin rajaan, idässä Kinkomaantiehen, etelässä Ahvenlammen asemakaavoitettuun asuinalueeseen. Selvitysalueen pinta-ala on noin 40 ha. Selvityksestä vastasivat FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n Kuopion toimistosta biologit FM Jari Kärkkäinen (liito-oravat ja luontotyypit) ja FM Minna Eskelinen (luontotyypit ja raportointi).

Kuva 1. Olympiakylän selvitysalue sijaitsee Muuramen keskustasta koilliseen, kunnanrajalla.

2 Aineisto ja menetelmät

2.1 Lähtöaineisto, analysointi ja maastotöiden suunnittelu

Taustatietoina luontoselvityksessä on hyödynnetty seuraavia avoimia paikkatietoaineistoja ja tietolähteitä maastoseelvitysten pohjatiedoiksi sekä selvitysten täydentämiseksi. Käytetty lähdeaineisto ilmenee kokonaisuudessaan lähdeluettelosta. Hinkanlammen alueelle on 29.5.2017 tehty

2.11.2020

maastokäynti, jonka aineistoa on selvityksessä käytetty myös hyväksi. Maastokäynnin aikana kartoitettiin Hinkanlammen länsipuolella olevia lähteitä.

- Maanmittauslaitoksen kartta- ja ilmakuva-aineistot
- kaavoituksen taustatiedot ja alueelta aiemmin tehdyt luontoselvitykset
- GTK, kallio- ja maaperäkartta (<http://www.gtk.fi/tietopalvelut/karttapalvelut/>)
- Suomen Metsäkeskus, metsälain erityisen tärkeät elinympäristökuviot ja ympäristötukikohteet (<https://www.metsaan.fi/paikkatietoaineistot> 20.10.2020).
- Suomen ympäristökeskus, ympäristöhallinnon avoin tieto Latauspalvelu LAPIO (22.4.2020).
- Uhanalaisten lajien rekisteritiedot, Suomen ympäristökeskus (13.5.2020)
- Suomen lajitietokeskuksen tietokannat (Lajitietokeskus, www.laji.fi)
- kaavoitukseen liittyvät luontoselvitykset
- muu kirjallinen aineisto

Selvitys perustuu arvokkaiden luontokohteiden inventointiin. Alueelta selvitettiin kasvillisuuden, eläimistön ja maiseman yleiskuva sekä tarkasteltiin erityisesti mahdollisia arvokkaita luontokohteita sekä huomionarvoisen kasvi- ja eläinlajiston esiintymiä ja niille soveltuvia elinympäristöjä (mm. uhanalaiset lajit, luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit ja erityisesti suojellut lajit). Tiedot selvitysalueen linnustosta sekä muusta eläimistöstä perustuvat aiemmin tehtyihin selvityksiin sekä maastohavaintoihin.

2.2 Maastotyö

2.2.1 Kasvillisuus- ja luontotyyppikartoitus

Kasvillisuus- ja luontotyyppien kartoituksen tavoitteena on saada tietoa selvitysalueen kaikista osista ja kartoittaa kasvillisuuden yleispiirteet. Inventoinnissa tarkasteltiin erityisesti luonnonsuojelulain suojeltavia luontotyyppisiä (LsL 29§), metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä (Metsäl 10§), vesilain suojeltavia luontotyyppisiä (Vesil 2 luku 11 §) sekä luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen mukaisia arvokkaita luontotyyppisiä. Erityishuomiota kiinnitettiin uhanalaisen tai muutoin alueellisesti arvokkaan kasvilajiston esiintymiseen.

Maastotyöt suunniteltiin lähtötietojen analysoinnin sekä kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella. Inventoimatta jätettiin rakennetut alueet sekä pihapiirit reuna-alueineen. Tarkemmin inventoitiin alueet, joilla ennakoitiin olevan luontoarvoja. Vesistöjen kasvillisuudesta ja luontotyypeistä inventoitiin rannalta kulkien havaittavissa olevat ominaispiirteet. Luonnonympäristön nykytila selvitettiin maastokäynneillä 5.5.2020 ja 4.8.2020.

Arvokkaat kasvillisuus- ja luontotyyppikohteet arvotettiin kappaleessa 2.3.1. (Kohteiden ja lajiston arvottaminen) esitettyllä perusteella.

2.2.2 Liito-oravaselvitys

Liito-orava on luontodirektiivin liitteen IV(a) laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat laissa suojattuja ympäristöjä ja niiden hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (LSL 49§). Laji on luokiteltu valtakunnallisesti vaarantuneeksi (VU) (Hyvärinen ym. 2019). Liito-oravan esiintymistä selvitettiin 5.5.2020, jolloin laji oli hyvin havaittavissa. Lajin esiintymistä havainnoitiin myös elokuun maastokäynnillä.

2.11.2020

Liito-oravien elinympäristöiksi sovelialta metsäalueilta etsittiin liito-oravien papanoita mahdollisten pesä-, oleskelu- ja ruokailupuiden juurilta (erityisesti kuusi ja haapa). Ilmakuvatarkastelun perusteella alueella arvioitiin olevan liito-oravalle soveliaita metsäalueita. Työn suorittamisessa huomioitiin ohjeistukset (mm. Nieminen ja Ahola 2017).

Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan määrittelemiseksi maastossa käytetään löytyneitä papanoita, kolopuita tai muita pesä- ja piilopaikkoja (kuten oravan risupesä) sekä metsän ikää ja puulajisuhteita. Luonnonsuojelulain 49 §:n tarkoittama lisääntymis- ja levähdyspaikka käsittää pesäpuut (kolopuut, risupesät tai pönttö) ja niiden lähellä kasvavat suoja- ja ravintoa tarjoavat puut.

Liito-oravan esiintyminen vaihtelee vuosien ja vuodenaikojen välillä. Liito-orava käyttää elinpiirinsä eri osia eri tavalla eri vuodenaikoina ja sillä on myös käytössään vaihtopesiä, jolloin kevään ja kesän poikueet voivat olla eri pesissä. Jotkin lajille ihanteelliset metsäkuviot voivat olla autioina joinain vuosina, jos esimerkiksi alueella elänyt yksilö on menehtynyt. Sopivalle metsäalueelle voi kuitenkin levitä uusi liito-oravayksilö ja lajille onkin oltava sekä asuttuja että asumattomia metsäkuvioita tarjolla.

2.3 Arvokkaat luontokohteet ja niiden arvottaminen

Arvokkaiksi luontokohteiksi luetaan kohteet, joiden olemassaolo merkittävästi lisää tarkasteltavan alueen luontoarvoja. Arvokkaalla luontokohteella esiintyy usein myös huomionarvoista eliölajistoa. Luontokohteita suojellaan tai huomioidaan muuten maankäytössä luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja lajien elinympäristöjen säilyttämiseksi.

2.3.1 Kohteiden luokittelu

Luontokohteiden arvotuskriteereinä käytettiin kohteen edustavuutta, luonnontilaisuutta, harvinaisuutta ja uhanalaisuutta, luonnon monimuotoisuutta lajitasolla sekä kohteen toiminnallista merkitystä lajistolle. Luontokohteiden arvoluokitus pohjautuu seuraavaan jaotukseen (Söderman 2003):

- **Kansainvälisesti arvokkaat kohteet**
Natura 2000 -verkoston alueet, Ramsar-alueet ja kansainvälisesti merkittävät kosteikot ja lintualueet (IBA-alueet)
- **Kansallisesti arvokkaat kohteet**
Kansallispuistot, luonnonpuistot, suojeluohjelmien kohteet, erämaa-alueet, koskiensuojelulain mukaiset vesistöt, valtakunnallisten suojeluohjelmien kriteerit täyttävät kohteet, kansallisesti tärkeät lintuvesialueet (FINIBA-alueet) sekä kohteet, joilla on luonnonsuojelulain luontotyyppejä. Äärimmäisen, erittäin uhanalaisten ja vaarantuneiden lajien esiintymispaikat, edustavat luontotyyppiä ja niiden kokonaisuudet, erityisesti suojeltavien lajien esiintymispaikat ja muut arvokkaat luonnonsuojelualueet. Lisäksi valtakunnallisesti arvokkaat perinnemaisemat ja kulttuurimaisemat.
- **Maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaat kohteet**
Valtakunnallisissa suojeluohjelmissa maakunnallisesti arvokkaiksi luokitellut kohteet, seutu- ja maakuntakaavojen suojelualuevaraukset, alueellisesti uhanalaisten lajien esiintymispaikat ja maakunnallisesti /seudullisesti merkittävät muut luontokohteet, kuten edustavat uhanalaiset luontotyyppit.
- **Alueellisesti ja paikallisesti arvokkaat kohteet**
Kohteet, joilla on metsälain erityisen tärkeä elinympäristö, yleis- ja asemakaavojen suojelualuevaraus, paikallisesti uhanalaisen ja harvinaisen lajin esiintymispaikka sekä muu paikallisesti harvinaisen ja edustava luontokohde, kuten pienialainen uhanalainen tai silmälläpidettävä luontotyyppi.
- **Muut luonnonsuojelullisesti arvokkaat kohteet**
Kohteet, jotka eivät ole edellä mainituissa luokissa, mutta ovat luonnon monimuotoisuuden säilymisen kannalta tärkeitä (esim. suuret yhtenäiset tavanomaisen luonnon alueet ja ekologiset käytävät). Lisäksi tähän luokkaan kuuluvat luonnonmuistomerkit.

2.11.2020

2.3.2 Lajien ja luontotyyppien uhanalaisuusluokitus

Suomen lajien viides uhanalaisuusarviointi¹ on tehty Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (IUCN) luokituksen ja kriteerien mukaisesti. Uhanalaisia ovat äärimmäisen uhanalaiset (CR), erittäin uhanalaiset (EN) ja vaarantuneet (VU) lajit. Silmälläpidettävät lajit (NT) eivät ole uhanalaisia lajeja.

Suomen luontotyyppien uhanalaisuusarvioinnissa² luontotyyppien uhanalaisuutta on tarkasteltu yleisesti koko maassa sekä erikseen Pohjois-Suomessa ja Etelä-Suomessa, johon selvitysalue kuuluu. Uhanalaisia luontotyyppiä ei ole turvattu lakisääteisesti, mutta ne ovat yleensä hyvä indikaattori arvokkaista luontokohteista. Luontotyyppi on luokiteltu samalla periaatteella kuin lajit.

2.3.3 Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit ja lintudirektiivi

Luontodirektiivin liitteessä IV(a) on lueteltu eläinlajeja ja liitteessä IV(b) kasvilajeja, jotka ovat tiukasti suojeltuja myös luonnonsuojelualueiden ulkopuolella. Näitä ovat esimerkiksi liito-orava, viitasammakko ja hajuheinä. Liitteen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty ilman erillistä suojelupäätöstä (LSL 49 §). Käytännössä EU:n maat ovat veloitettuja rauhoittamaan omalla alueellaan elävät IV-liitteen lajit kansallisessa luonnonsuojelulainsäädännössään.

Lintudirektiivi koskee Euroopan luonnonvaraisia lintuja. Direktiivin yleistavoite on ylläpitää tietyt lintukannat sellaisella tasolla, joka vastaa ekologisia, tieteellisiä ja sivistyksellisiä vaatimuksia.

2.3.4 Luonnonsuojelulain luontotyypit

Luonnonsuojelulaissa (LSL 29 §, LSA 10 §) määritellään yhdeksän suojeltua luontotyyppiä. Näihin luontotyyppiin kuuluvia luonnontilaisia tai luonnontilaiseen verrattavia alueita ei saa muuttaa niin, että niiden ominaispiirteiden säilyminen vaarantuu. Alueellinen ELY-keskus tekee luontotyyppien rajauspäätökset, minkä jälkeen edellä mainittu muuttamiskielto tulee voimaan.

2.3.5 Vesilain luontotyypit

Vesilain suojeltuja luontotyyppiä ovat luonnontilaiset enintään kymmenen hehtaarin suuruiset fladat, kluuvijärvet ja lähteet sekä muualla kuin Lapin maakunnassa sijaitsevat norot tai enintään hehtaarin suuruiset lammet (VesiL 2 luku 11 §). Niiden luonnontilan vaarantaminen on kielletty.

2.3.6 Metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt

Metsälain 10 §:n erityisen tärkeitä elinympäristöjä ovat mm. rehevät lehtolaikut, rehevät korvet, pienvesistöjen (lähteet, purot, norot, pienet lammet) välittömät lähiympäristöt, kivikot ja louhikot. Metsälaki ja siinä annetut säädökset koskevat ainoastaan metsätalouteen liittyviä toimia. Niillä ei ole sitovia vaikutuksia muuhun maankäyttöön. Ne ovat kuitenkin tärkeitä luonnon monimuotoisuuden kannalta ja siksi suositeltavia huomioida kaavoituksessa (Meriluoto & Soininen 2002). Erityisen tärkeät elinympäristökuviot ja kohdetiedot on saatu metsäkeskuksen avoimesta paikkatiedosta.

¹ Hyvärinen ym. 2019

² Raunio ym. 2008; Kontula & Raunio 2018

2.11.2020

2.3.7 Maisemansuojelun kannalta arvokkaiden alueiden valintaperusteet

Luonnonmaisemaltaan merkittäväksi luokitetaan mm. näkymältään edustavat maisemat, näkymäalueiden rajapinnat sekä paikat, joilla on maisemallisia erityispiirteitä. Arvokkaiksi alueiksi mielletään myös edustavimmat pienvesien pienmaisemat. Arvoluokitus on luontokohteiden mukainen.

Kulttuurimaisemaltaan arvokkaita kohteita ovat valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaiksi todetut kulttuurimaisema-alueet ja perinnemaisemat sekä selvästi maisemasta erottuvat kulttuurimaisemat.

3 Luonnonolojen sekä luonto- ja maisema-arvojen kuvaus

3.1 Kallioperä, maaperä sekä topografia

Kallioperältään selvitysalue kuuluu laajaan Keski-Suomen granitoidimassiiviin, syväkivikompleksiin. Kallioperän ikä on 1800-1900 miljoonaa vuotta. Kallioperä on pääosin graniittia.

Maaperä on valtaosin hiekkamoreenia. Hinkanlampea ympäröivät turvemaat ja edelleen hienoista maa-aineksista koostuvat hiesukerrostumat. Kalliomaata on kielekkeenä selvitysalueen itäosassa Kinkomaantien rajoittuen sekä selvitysalueesta länteen. Näillä kohdin kallion päällä oleva maanpeite on enintään metrin paksuinen. Kalliomaan ja Olympiakylän asuinalueen välissä esiintyy karkeaa hietta.

Pinnanmuodoiltaan alue on vaihtelevaa. Selvitysalueen itäosa on länteen viettävää rinnettä. Hinkanlampea ympäröivät alueet ovat tasaisia ja alavia. Sääksjärven laskupuroa reunustavat paikoin jyrkät rinteet. Selvitysalueen läntiset osat ovat karuja, itään viettäviä louhikkorinteitä.

3.2 Pintavedet ja pohjavedet

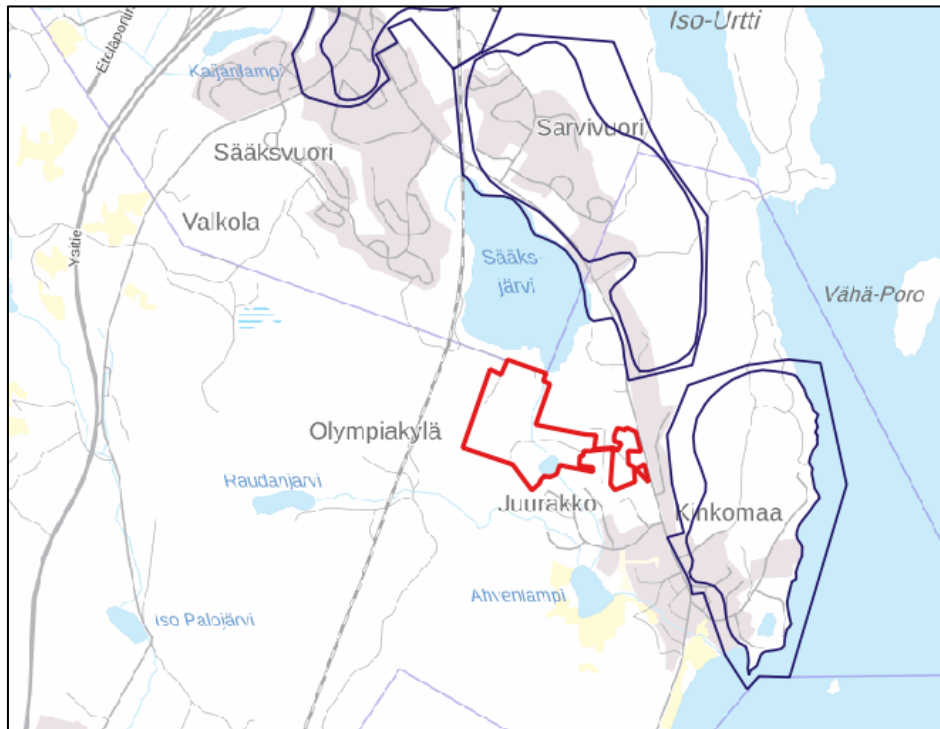
Vesistöjä, vesistöalueita ja pohjavesialueita koskevia tietoja on saatu mm. ympäristöhallinnon lähteistä (Suomen ympäristökeskus latauspalvelu LAPIO; www.ymparisto.fi; www.jarviwiki.fi).

Selvitysalue kuuluu Kymijoen vesistöön (14), Suur-Päijänteen alueen (14.2), Ristiselän alueen (14.23) Ristiselän-Murtoselän alueeseen (14.231). Selvitysalueen eteläosassa on alavarantainen, tummavetinen Hinkanlampi (1,3 ha), joka on aikoinaan todennäköisesti laskettu peltomaan lisäämiseksi. Hinkanlampeen tulee osin piilopurona virtaava laskupuro pohjoisesta Sääksjärvestä. Puro on luokiteltu arvokkaaksi pienvedeksi. Hinkanlammen läheisyydessä puroa on perattu. Lammesta etelään lähtevä puro laskee Ahvenlammen kautta Päijänteeseen.

Selvitysalueen läheisyydessä sijaitsee kaksi luokiteltua pohjavesialuetta (kuva 2). Kinkomaan pohjavesialue (0950002; 1,68 ha; antoisuus 650 m³/d) on vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, joka sijaitsee lähimmillään 140 m selvitysalueesta itään. Sarvivuoren pohjavesialue (0917952; 2,04 ha; antoisuus 800 m³/d) sijaitsee lähimmillään 300 m selvitysalueesta pohjoiseen. Se on luokiteltu pohjavesialueeksi, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen.

Lähdeympäristöä on Hinkanlammen pohjoispuolella kangasmetsän ja alavien rantametsien välisellä alueella.

2.11.2020

Kuva 2. Selvitysalueen läheisyydessä sijaitsevat pohjavesialueet.

3.3 Suojelualueet

Selvitysalueella ei ole Natura 2000 -ohjelman kohteita, valtakunnallisiin luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia kohteita (soiden, lintuvesien, harjujen, lehtojen, rantojen ja vanhojen metsien suojeluohjelmat) eikä luonnonsuojelualueita.

Lähin Natura-alue on Partastenmäet (FI0900014, SAC), joka sijaitsee 1,4 km selvitysalueesta länteen. Kohde kuuluu vanhojen metsien suojeluohjelmaan (AMO090490).

3.4 Maisema

Muurame kuuluu Suomen maisemamaakuntajaossa itäisen Järvi-Suomen Keski-Suomen järvisuutuun. Selvitysalue on pääosin tasaikäistä ja rakenteista metsämaata (kuva 4). Itäisen osa-alueen metsät ovat mäntyvaltaiset. Hinkanlammen pohjoispuolella vallitsevat varttuneet kuusimetsät. Selvitysalueen länsiosaa on pääosin karua ja louhikkoista mäntymetsää.

Rakennettuja ympäristöjä ovat tien länsipäässä oleva omakotialue sekä selvitysalueen läntisen ja itäisen osa-alueen väliin jäävä Olympiakylän vanha asuinalue. Selvitysalueen halki kulkee itä-länsisuuntainen Olympiakyläntie (kuva 5). Tieltä haarautuu laskupuron kohdalta polkuyhteys etelään, Riutan alueen ulkoilureitistöön. Hinkanlammen pohjoispuolitse menee sähkölinja, johon selvitysalue osin rajautuu.

2.11.2020

Kuva 3. Ilmakuva Olympiakylän selvitysalueesta.

Maisemallisesti arvokkaan kokonaisuuden muodostavat Hinkanlampi sekä siihen laskeva puro ja puronvarsimetsät. Olympiakyläntien eteläpuolella puro on hiekkapohjainen ja sitä reunustavat rehevät lehtipuusekametsät. Tien pohjoispuolella puro virtaa osin piilopurona louhikkoisessa, pienipiirteisesti vaihtelevassa, paikoin jyrkänteisessä metsämaisemassa.

Kuva 4. Selvitysalueen metsät ovat pääosin puustoltaan tasaikäisiä ja -rakenteisia. Keskiosissa vallitsevat kuusimetsät (vas), Hinkanlampea ympäröivät koivikot (oik).

2.11.2020

Kuva 5. Itäisen osa-alueen metsät ovat mäntyvaltaiset. Olympiakyläntie halkoo selvitysalueetta itä-länsisuunnassa.

3.5 Kasvillisuus

Muurame sijaitsee eteläboreaalisen kasvillisuusvyöhykkeen Järvi-Suomen kasvimaantieteellisellä alueella (2b). Muuramen kunta kuuluu Pohjois-Hämeen eliömaakuntaan.

Selvitysalueen itäosassa vallitsevat puustoltaan varttuneet ja uudistuskypsät mäntykankaat, jotka ovat pääosin mustikkatyyppin (MT) tuoreita kankaita sekä kuivemmilta osin puolukkatyyppin (VT) kuivahkoa kangasta. Olympiakylän vanhaan asuinalueeseen rajoittuvat rinteen alaosat ovat nuoria mäntykankaita ja kulttuurivaikuttettuja koivikoita.

Kuva 6. Selvitysalueen itäisellä osa-alueella vallitsevat tuoreet mäntykankaat.

Selvitysalueen länsiosan metsät ovat pääosin louhikkoisia ja karuja puolukkatyyppin (VT) kuivahkoja mäntykankaita. Alueella vaihtelevat puustoltaan varttuneet ja nuoret kankaat sekä mäntytaimikot. Asutuksen reunusmetsät ovat lehtipuuvalltaiset, ja asutuksen pohjoispuolella on puustoltaan nuoria, tuoreen kankaan koivu-kuusisekametsiä.

2.11.2020

Kuva 7. Selvitysalueen länsiosan louhikkoiset rinnenmetsät ovat kuivahkoja mäntykankaita.

Selvitysalueen keskiosissa on mustikkatyyppin (MT) tuoreita ja käenkaali-mustikkatyyppin (OMT) lehtomaisia kuusikankaita, jotka ovat puustoltaan uudistuskypsiä tai varttuneita, tasaikäisiä ja -rakenteisia talousmetsiä. Lehtomaisille kankaille tyypillisiä lehtolaikut. Käenkaali-oravanmarjatyyppin (OMaT) tuoretta kuusilehtoa on lisäksi Hinkanlammesta itään. Kasvillisuus vaihettuu rajatta metsätyyppien välillä. Kenttäkerroksen tyypillisiä lajeja nimilajien lisäksi ovat mm. metsämansikka, sormisara, vadelma, metsäkastikka, metsäkorte ja metsäimmarre. Vaateliaampaan lehtolajistoon kuuluvat mustakonnanmarja, sudenmarja, lehto-orvokki ja näsiä. Kasvillisuudessa on näkyvissä laidunvaikutteisuutta.

Lehtokasvillisuutta on lisäksi puronvarsimetsissä ja Hinkanlammen rantametsissä, jotka ovat selvitysalueen luonnontilaisimpia alueita. Käenkaali-mesiangervotyyppin (OFiT) kosteaa suurruoholehtoa esiintyy pienialaisesti lähdeympäristöissä sekä puron varsilla, saniaistyyppin (FT) kosteita lehtoja on Hinkanlammen rantametsissä. Kosteat lehdot ovat tyypillisesti lehtipuuvaltaisia ja pensastoisia. Latvus on monikerroksinen ja erirakenteinen. Puuston muodostavat koivu, harmaaleppä ja tuomi. Suurruoholehtojen kenttäkerroksen lajistoa ovat mm. mesiangervo, ojakellukka, metsäkurjenpolvi, rön-syleinikki ja käenkaali. Vaateliaampaan lehtolajistoon kuuluvat lehto-orvokki, velholehti ja näsiä. Saniaislehtojen tyypillistä lajistoa ovat metsäimmarre, metsäälvejuuri ja soreahiirenporras.

2.11.2020

Kuva 8. Selvitysalueen keskiosassa vallitsevat kuusikankaat

Hinkanlammen luoteispuolen alavat, puroon rajoittuvat alueet ovat tiheään ojitettua, metsitetyn pellon /niityn rehevää koivikkoa (kuva 9). Kenttäkerroksen valtalaji on vadelma, muuta lajistoa mm. mesiangervo, rönsyleinikki, näsiä, nurmilauha ja metsäalvejuuri. Alueella on leveitä oja ja vetisyys lisääntyy lammen rantaan päin. Kohdetta halkoo sähkölinja. Hinkanlammesta länteen, asutukseen rajoittuen, on metsitetyn pellon kuusikkoa sekä kasvillisuudeltaan kulttuurivaikutteista koivikkoa ja harmaaleppä-kuusi-koivusekametsää. Kohteet ovat entistä peltoa, niittyä tai laidunmaata, mikä näkyy kasvillisuuden kulttuurivaikutteisuuksena.

Kuva 9. Hinkanlammen länsipuolella on metsitetyn pellon ojitettuja koivikoita.

Hinkanlammen rantapuuston ja pensaston muodostavat koivu, kuusi, raita, korpipaatsama ja pajut. Rannat ovat alavat ja vetiset, ja lampea ympäröivät luhtaiset koivikot. Vesirajassa on pensasluhtaa sekä vehkakasvustoja. Tyypillistä rantaluhtien kasvillisuutta ovat kurjenjalka, vehka, terttualpi, rantaalpi, suo-orvokki, järvikorte, jousivihvilä, pullosara, korpikastikka ja korpikaisla sekä ulpukka.

Kuva 10. Hinkanlammen alavat rannat ovat luhtaisia.

3.6 Vieraslajit

Selvitysalueella esiintyvä jättipalsami on haitallinen vieraslaji, joka kuuluu EU:n haitallisten vieraslajien luetteloon. Jättipalsamia kasvaa etenkin Olympiakyläntien pientareilla ja ojissa, josta laji on levinnyt tien eteläpuolisiin reheviin metsien muodostaen yhtenäisiä kasvustoja (kuvat 11 ja 13). Runsaasti siemeniä tuottava jättipalsami muodostaa nopeasti laajoja yhden lajin kasvustoja, jotka vievät

2.11.2020

tilaa alkuperäiseltä kasvillisuudelta. Monet kasvustot ovat saaneet alkunsa, kun puutarhajätteitä on kuljetettu tonttien ulkopuolelle.

Kuva 11. Jättipalsami on levittäytynyt Hinkanlammen rantalehtoon ja lähdeympäristöihin.

3.7 Eläimistö

Alueen pesimälinnustoon kuuluu pääosin yleisiä havu- ja lehtisekametsien lintulajeja. Tyypillisiä lajeja ovat mm. peippo, pajulintu, talitiainen, sinitäinen, punakylkirastas, laulurastas ja räkättirastas. Hinkanlammen rantametsien pesimälajistoon kuuluu metsäviklo. Kasvillisuudeltaan rehevät lehdot, lehtomaiset kankaat ja puronvarsimetsät sekä Hinkanlammen rantametsät ovat linnustoltaan monimuotoisimpia alueita. Hinkanlammen rantametsien huomionarvoisia lajeja ovat pikkutikka ja punavarpuinen (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 2013). Sääksjärven laskupuron lehtimetsien pesimälinnustoon kuuluu mm. mustapääkerttu.

Selvitysalueella esiintyy Keski-Suomen alueelle tyypillistä havu- ja sekametsien eläinlajistoa. Maastoinventoinneissa havaittiin orava ja rusakko. Muusta eläimistöstä havaittiin lehtokotilo Hinkanlammen pohjoisrannan metsästä. Laji viihtyy lehtomaisissa ympäristöissä, jossa on runsas kasvillisuus. Laji on haitallinen puutarhoissa.

3.8 Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajit, lintudirektiivilajit sekä uhanalaiset ja harvinaiset lajit

Selvitysalueelta ei ole tiedossa eikä todettu luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeja, lintudirektiivin liitteen I lajeja tai valtakunnallisesti uhanalaisia lajeja (Ympäristöhallinnon Eliölajit -tietojärjestelmä 13.5.2020).

Luontodirektiivin liitteen IV(a) eläinlajien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty (LsL 49 §). Seuraavassa on tarkasteltu lajeja, joista on esiintymistietoja selvitysalueen läheisyydestä sekä lajeja, joiden esiintyminen alueella arvioitiin mahdolliseksi tai todennäköiseksi.

Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeista selvitettiin liito-oravan esiintymistä alueella. Alueelta ei tehty havaintoja liito-oravasta eikä todettu lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Lähin tiedossa oleva **liito-oravan** elinalue on Hinkanlammen kaakkoispuolen puronvarsimetsä, josta on todettu liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 2013). Liito-oravalle soveliaita vanhoja

2.11.2020

kuusivaltaisia metsiä on Hinkanlammen ympäristössä sekä Olympiakyläntien pohjoispuolella erityisesti Sääksjärven laskupuron ympäristössä. Liito-oravan ruokailualueiksi soveltuvia lehtipuusekametsiä on Hinkanlammen ympäristössä.

Viitasammakon lisääntymisalueeksi soveltuvia alueita on Hinkanlammen luhtaisilla rannoilla. Viitasammakon tiedossa oleva kutualue on Hinkanlammesta 700 m etelään, Ahvenlammen pohjoisrannalla (Suomen Lajitietokeskus 2019), johon Hinkanlammen vedet laskevat.

Valtakunnallisesti silmälläpidettävistä lajeista (NT) Hinkanlammen rantametsien linnustoon kuuluu **punavarpunen (*Erythrina erythrina*)**. Lajin havaintopaikka on selvitysalueen ulkopuolella (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 2013), mutta myös selvitysalueella on lajin elinympäristöksi soveltuvia pensaikkaisia metsiä.

3.9 Uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit

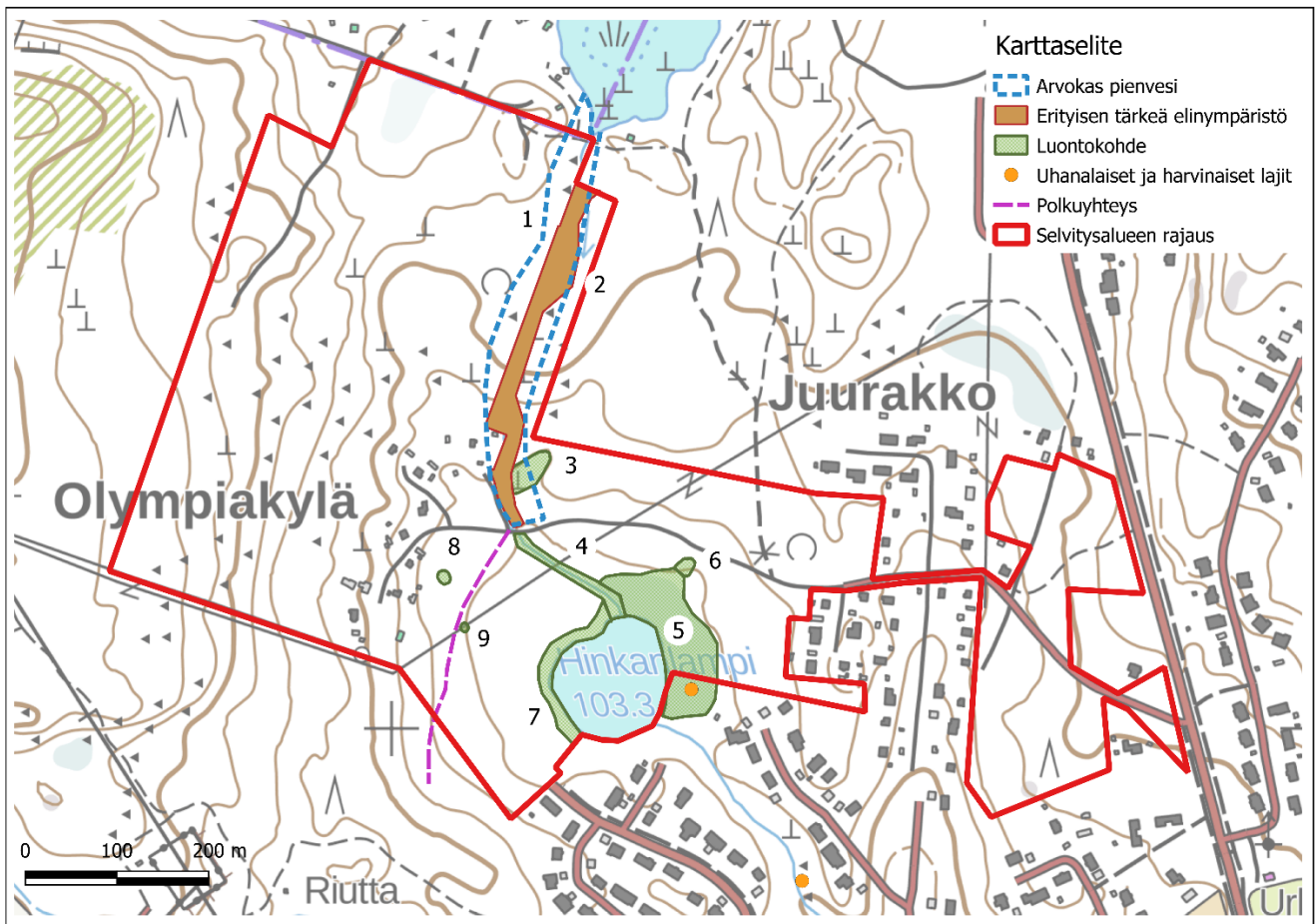
Uhanalaisista ja silmälläpidettävistä luontotyypeistä (Kontula & Raunio 2018) alueella ovat edustettuina ainakin seuraavat luontotyypit (CR= äärimmäisen uhanalainen, EN= erittäin uhanalainen, VU=vaarantunut uhanalainen, NT=silmälläpidettävä). Mikäli luontotyyppiä esiintyy arvokkaalla luontokohteella, on se kirjattu kohdetietoihin kappaleessa 3.9.

- Lähteiköt (VU)
- Metsäluhdat (VU)
- Tuoreet keskiravinteiset lehdot (VU)
- Kosteat runsaravinteiset lehdot (VU)
- Kosteat keskiravinteiset lehdot (NT)

3.10 Arvokkaat luontokohteet

Selvitysalueella tai sen läheisyydessä ei ole Natura-alueita, valtakunnallisiin suojeluohjelmiin kuuluvia kohteita, luonnonsuojelualueita eikä luonnonsuojelulain (LSL 29 §) mukaisia suojeltuja luontotyyppejä. Lähteet ja norot ovat vesilain (VL 2 luku 10§ ja 11§) mukaisia suojeltuja luontotyyppejä. Pienveistöjen välittömät lähiympäristöt (purot, norot, lähteet), lehdot ja rantaluhdat ovat metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä (Metsäl 10§). Lähtöaineiston ja maastoinventoinnin perusteella rajatut luonnonsuojelullisesti arvokkaat alueet ja kohteet on esitetty seuraavassa ja niiden sijainnit ja rajaukset ilmenevät kuvassa 12.

2.11.2020

Kuva 12. Olympiakylän alueen luonnon arvokohteet.

1. Säöksjärven laskupuro

Pinta-ala: 2,14 ha

Harvinaiset lajit: haisukurjenpolvi, lehtopalsami

Arvoluokka: kansallisesti arvokas

Arvokas pienvesi (Keski-Suomen Ely-keskus 10.9.2020, Lammi 1992). Kalataloudellisesti ja luonnonsuojelullisesti arvokkaan pienveden arvokas osa käsittää noin 400 m osuuden Säöksjärven rannan ja Olympiakyläntien väliseltä alueelta. Tien eteläpuolella puro virtaa koivikon (metsitetty niitty) laidassa Hinkanlampeen ja siitä edelleen Ahvenlammen kautta Päijänteeseen.

Alkukohdassa puro virtaa vajaan sadan metrin matkan laajassa lohkareisessa rakkakivikossa. Näillä kohdin uomaa on saatettu perata vedenkulun parantamiseksi, mutta siitä ei ole ollut haittaa puron ekologialle tai maisemalle. Kasvillisuus kivikossa on niukkaa. Hieman alempana puro virtaa melkein tasamaalla 1-2 m leveänä uomana kuusikon halki. Uoma mutkittelee rakkasammalten reunustamana. Näillä kohdin puro muistuttaa tyyppillistä korpipuroa.

Arvokkaan osuuden puolivälissä pudotus jyrkkenee ja uoma leviää kivikkoiseen lehtoon. Vesi virtaa jopa 20 m leveydellä kivikossa useita eri uomia pitkin. Yleensä virtauskohdan leveys jää 5-10 metriin.

2.11.2020

Kivikkoon levähtävä uoma tekee purosta biologisesti ja maisemallisesti erikoisen. Kasvillisuus on lehtomaisen rehevää. Arvokas osuus päättyy tielle.

Kasvistollisesti Sääksjärven laskupuro on monipuolinen kohde. Harvinaisempia lehtolajeja ovat kivikossa kasvavat lehtoarho, haisukurjenpolvi ja lehtopalsami. Puustossa ja pensastossa runsaina kasvavat tuomi, pihlaja, harmaaleppä, korpipaatsama ja terttuselja.

Purolla on myös kalastollista arvoa. Eläimistöön kuuluvat ahven, särki, pikkunahkiainen ja rapu. Vesi on kirkasta ja hyvälaatuista.

2. Sääksjärven laskupuron puronvarsimetsät

Pinta-ala: 0,46 ha

Harvinaiset lajit: haisukurjenpolvi, lehtopalsami

Peruste: Metsäl 10§

Arvoluokka: kansallisesti arvokas

Kohde on Metsäkeskuksen rajaama metsälain erityisen tärkeä elinympäristö, pienvesistöjen välittömät lähiympäristöt (puro) (Metsäl 10§) (Metsäkeskuksen avoin metsätieto 2020). Kohde sisältyy arvokas pienvesi -rajaukseen (Keski-Suomen Ely-keskus 10.9.2020, Lammi 1992).

Luonnonarvoiltaan merkittävimmissä osassa, kohteen eteläosassa, puro virtaa louhikossa osin piilopurona. Tällä kivikkaisen lehdon osalla uudistuskypsän puuston vallitsevan latvuserroksen muodostavat kuusi, koivu, haapa ja mänty. Kuusi, koivu, tuomi, harmaaleppä ja raita muodostavat monikerroksisen alikasvoksen. Pensaskerroksen muodostavat lehtokuusama, kuusi, haapa ja tuomi. Laho- puuna on harmaaleppää.

Puronvarsimetsien kasvillisuus on tyypillisimmin käenkaali-mustikkatyyppin (OMT) lehtomaista kangasta ja mustikkatyyppin (MT) tuoretta kangasta. Rehevimmillä osin esiintyy käenkaali-oravanmarjatyypin (OMaT) tuoreen lehdon kasvillisuutta, jossa tyypillisiä lajeja nimilajien lisäksi ovat sormisara, nuokkuhelmikkä, metsäkastikka ja metsäimarre. Louhikko-osilla kasvaa sanikkaisista harvakseltaan metsälvejuuri, soreahiirenporras ja kallioimarre. Rentukkaa kasvaa kohdissa, joissa puro tulee näkyviin. Hidasvirtauksisten puro-osien tyypillistä lajistoa ovat vehka, terttualpi, suoputki ja ulpukat.

Kuva 12. Sääksjärven laskupuron eteläosassa on laajoja louhikkoisia osia, jossa puro virtaa pääosin piilopurona.

2.11.2020

Kuva 12. Puronvarsimetsää erottuu lehtipuuvaltaisena lehtona rinnekuusikoiden välissä.

3. Lehtujuotti

Pinta-ala: 0,12 ha

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Pienialainen, jyrkkien rinteiden reunustama, louhikkoinen ja harvapuustoinen lehtujuotti viettää Sääksjärven laskupuroon. Kohteella on kausikostea noro. Uudistuskypsän puuston pääpuulaji on kuusi, seassa kasvaa yksittäisiä haapoja. Alikasvoksen muodostavat kuusi ja koivu, pensaskerroksen harmaaleppä. Kasvillisuus on pääosin käenkaali-oravanmarjatyyppin (OMaT) tuoretta lehtoa, kosteimmilla osin esiintyy pienialaisesti saniaistyyppin (FT) kosteaa lehtoa. Kenttäkerroksen tyyppillisiä lajeja ovat käenkaali, rönsyleinikki, nokkonen, vadelma, metsäkastikka, metsäkorte, metsäalvejuuri, metsäimarre ja korpi-imarre.

Norot ovat vesilain (VL 2 luku 11§) suojeltu luontotyyppi. Pienvesistöjen (norot) välittömät lähiympäristöt ovat metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä (Metsäl 10§). Tuoreet keskiravinteiset lehdot on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi (VU) ja kosteat keskiravinteiset lehdot silmälläpidettäväksi (NT) luontotyyppiä (Raunio ym. 2008).

4. Hinkanlammen puronvarsilehto

Pinta-ala: 0,18 ha

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Olympiakyläntien eteläpuolella Sääksjärven laskupuro virtaa koivikon laidassa Hinkanlampeen. Puro on kirkasvetinen ja hiekkapohjainen. Uoma on noin kahden metrin levyinen.

Puroa reunustaa lehtokasvillisuus, joka on vaihtelevasti käenkaali-oravanmarjatyyppin (OMaT) tuoretta lehtoa ja käenkaali-mesiangervotyyppin (OFiT) kosteaa suurruoholehtoa.

Puronvarsimetsä on puustoltaan uudistuskypsää lehtipuusekametsää. Koivu muodostaa vallitsevan latvuserroksen, monikerroksisessa alikasvoksessa kasvaa pihlajaa, tuomea ja raitaa. Pensaskerroksen muodostavat punaherukka, pihlaja, harmaaleppä ja tuomi, joka kasvaa paikoin tiheänä pensastona. Kosteaa suurruoholehdon kenttäkerroksen tyyppillisiä lajeja ovat mesiangervo, metsäkurjenpolvi, ojakellukka, nokkonen, rönsyleinikki, karhunputki, metsäalvejuuri, metsäkorte ja sormisara. Vaateliaampaan lehtolajistoon kuuluvat velholehti, sudenmarja ja näsiä. Sähkölinjan pohjoispuolella puroa reunustava lehtokasvillisuus on voimakkaasti kulttuurivaikutteista.

2.11.2020

Rannan tuntumassa puroa reunustavat koivu- ja pensasluhtaosat. Vehka muodostaa yhtenäisiä kasvustoja, muuta lajistoa mm. järvikorte, korpikaisla ja terttualpi.

Pienvesistöjen (purot) välittömät lähiympäristöt ja rantaluhdat ovat metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä Metsäl 10§. Tuoreet keskiravinteiset lehdot sekä kosteat runsasravinteiset lehdot on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi (VU) luontotyyppiä (Raunio ym. 2008).

Kuva 12. Hinkanlampeen laskevaa puroa reunustavat lehtipuulehdot (vas) sekä rannan tuntumassa luhtaiset osat, joita luonnehtivat yhtenäiset vehkakasvustot (oik).

5. Hinkanlammen rantametsät

Pinta-ala: 0,99 ha

Uhanalaiset ja harvinaiset lajit: punavarpuunen (NT)

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Hinkanlammen pohjois- ja itärannalla on koivulehtoa ja koivuluhtaa. Lehdossa varttuneen puuston vallitsevan latvuserroksen muodostavat koivu ja harmaaleppä, alikasvoksen harmaaleppää, tuomi, pihlaja ja koivu. Pensaskeroksessa kasvaa harmaaleppää, tuomea ja korpipaatsamaa. Tuomi muodostaa tiheitä kasvustoja. Lahopuuna on runsaasti harmaaleppää sekä pysty- että maapuuna. Kohteella on vanhoja ojituksia ja kasvillisuudessa on näkyvissä kulttuurivaikutteisuutta. Kasvillisuus vaihtelee käenkaali-mesiangervotyyppin (OFiT) kosteasta suurruoholehdosta saniaistyyppin (FT) kosteaan lehtoon. Kenttäkerroksen tyypillisiä lajeja ovat mm. metsäalvejuuri, soreahiirenporras, metsäimarre, mesiangervo, ojakellukka, käenkaali, lillukka, rönsyleinikki, nurmilauha sekä näsiä.

Kuva 12. Hinkanlammen rantalehdot ovat kosteita lehtipuulehtoja.

2.11.2020

Myös luhtaisissa rantakoivikoissa on runsaasti lahoppuuta. Kohteella on lampareita, jotka ovat syntyneet aikoinaan turvetta nostettaessa. Lampareissa kasvaa vehkaa. Muuta kasvillisuutta mm. juolukka, suopursu, raate ja vihvilät. Linnustoon kuuluu mm. punavarpunen (FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy 2013).

Lehdot ja rantaluhdat ovat metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä Metsäl 10§. Metsäluhdot on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi (VU) luontotyyppiä (Raunio ym. 2008). Tuoreet keskiravinteiset lehdot sekä kosteat runsasravinteiset lehdot on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi (VU) luontotyyppiä (Raunio ym. 2008).

6. Lähteikkö

Pinta-ala: 0,03 ha

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Lähteikkö sijaitsee kangasmaan ja Hinkanlampea ympäröivien hienojakoisten maa-ainesten rajapinnassa. Tihkupintaista, osin avoetistä lähdeympäristöä on 3 m x 4 m laajuisella alalla. Reunoilla on lähdeympäristöille tyypillistä sammallajistoa kuten luhtakuirisammal, lähdelelväsammal, hetealvesammal ja okarahkasammal. Reunuspuusto on koivuvaltaista, alikasvoksen muodostaa harmaaleppä, pensaskerroksessa kasvaa harmaaleppää ja mustaherukkaa. Lähdeettä ympäröi käenkaali-mesiangervotyyppin (OFiT) kostean suurruoholehdon kasvillisuus. Kenttäkerroksen lajistoa ovat mm. mesiangervo, ojakellukka, rönsyleinikki, nokkonen, korpikastikka, harmaasara, metsäkorte, metsäalvejuuri ja soreahiirenporras. Lähdeympäristöille tyypillisiä lajeja ovat leskenlehti, suo-ohdake ja letohorsma. Vaateliaampaan lehtolajistoon kuuluvat lehto-orvokki ja sudenmarja. Hyönteislajistoon kuuluvat mm. sukeltajat ja vesimittari.

Lähteikköä ympäröivät lehtomaisen kankaan kuusimetsät sekä Hinkanlammen lehtipuuvaltaiset rantametsät. Vieraslajeista jättipalsami on alkanut levittäytyä lähdeympäristöön ja lehtoon.

Lähteet ovat vesilain (VL 2 luku 11§) suojeltu luontotyyppi. Pienvesistöjen (mm. lähteet) välittömät lähiympäristöt ovat metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä (Metsäl 10§). Lähteiköt on arvioitu Etelä-Suomessa vaarantuneeksi (VU) luontotyyppiä (Raunio ym. 2008).

Kuva 13. Lähteikköä ympäröi lehtokasvillisuus. Vieraslajeista jättipalsami on alkanut levittäytyä kohteelle (kuvan vasen alakulma).

2.11.2020

7. Luhtaiset rantakoivikot

Pinta-ala: 0,27 ha

Arvoluokka: muu luonnonsuojelullisesti arvokas kohde, maisemallisesti herkkä alue

Hinkanlammen alava länsiranta on luhtaista koivikkoa, jossa kasvaa koivua, kuusta, korpipaatsamaa ja pajuja. Ojissa ja lampareissa on vehkakasvustoja. Kenttäkerroksen lajisto ovat mm. korpikastikka, korpikaisla, jouhivihvilä, metsäkorte, mesiangervo, terttualpi, suo-orvokki ja soreahiirenporras. Kohde on osin kulttuurivaikutteista, sillä on oja ja se liittyy lännessä metsitetyn pellon koivikkoon.

Kuva 14. Luhtaisessa rantakoivikossa vaihtelevat kastikkavaltaiset osat ja vehkakasvustot.

8. Tihkupintainen lähde louhikossa

Pinta-ala: 0,01 ha

Arvoluokka: paikallisesti arvokas

Kohde sijaitsee Hinkanlammesta länteen, omakotitalojen itäpuolella. Pohjavettä purkautuu kivien alta louhikkoisessa maastossa lyhyeen noroon, josta vedet laskevat ojaan. Lähteet ovat vesilain (VL 2 luku 11§) suojeltu luontotyyppi. Lähteen välitön lähiympäristö on metsälain erityisen tärkeä elinympäristö (MetsäL 10§). Lähteiköt on arvioitu Etelä-Suomessa uhanalaiseksi, vaarantuneeksi (VU) luontotyyppiä (Raunio ym. 2008).

Kuva 15. Tihkupintaisesta lähteestä lähtee vähävetinen noro.

2.11.2020

9. Avolähde

Pinta-ala: 0,01 ha

Arvoluokka: muu luonnonsuojelullisesti arvokas kohde

Hinkanlammen länsipuolella voimalinjan alla on avolähde, jota on ilmeisesti joskus käytetty juomapaikkana. Lähteessä on lahoavia puurakenteita. Avolähteen reunalla kasvaa hieman lähteisyyttä ilmentävää lettolelväsammalta. Lähdetä ympäröi rehevä koivikko. Lähteestä vesi purkautuu suoraan ojaan.

Kuva 16. Avolähde voimalinjan alla.

3.11 Arvokkaat maisemakohteet

Alueen maisemalliset arvot liittyvät vesimaisemiin. Luonnonmaisemaltaan arvokkaita kokonaisuuksia muodostavat Hinkanlampi rantametsineen sekä lampeen Säöksjärvestä laskeva puro ja puronvarsimetsät.

Kuva 17. Hinkanlampi on alavien, koivuvaltaisten rantametsien ympäröimä pieni lampi.

2.11.2020

3.12 Suositukset

Selvitysalueen itäinen osa-alue, pohjoisosa sekä Olympiakyläntiehen rajoittuvat alueet soveltuvat pääosin hyvin rakentamiseen. Alueen karut ja louhikkoiset länsirinteet kestävät lievää rakentamista.

Luonnonarvokohteille ei suositeta rakentamista. Sääkspuron lasku-uoma lähimetsineen sekä Hinkanlammen läheisyydessä sijaitsevat lähdeympäristöt suositellaan jätettäväksi rakentamistoimien ulkopuolelle. Hinkanlampea ympäröivät maisemallisesti herkäät, kasvillisuudeltaan rehevät ja alavat rantametsät, suositellaan säästämään mahdollisuuksien mukaan rakentamiselta tai muulta luonnon nykytilaa voimakkaasti muuttavilta toimilta. Kaavaan luonnonarvokohteet suositetaan rajaamaan yhtenäisenä aluekokonaisuutena ja merkittäväksi luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiksi alueiksi (luo).

Selvitysalueelta ei havaittu luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeja, joista tarkemmin selvitettiin liito-oravan esiintymistä alueella. Hinkanlammen luhtaiset rannat soveltuvat viitasammakon kutuaikana. Mikäli rantaan ohjataan rakentamista tai suunnitellaan muita rantaa muuttavia toimia (mm. ruoppaukset), suositetaan selvittämään sen merkitys viitasammakon lisääntymispaikkana. Selvitys tulee tehdä viitasammakon kutuaikana keväällä.

4 Lähteet

FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy. 2013: Muuramen kunta. Liisalan asemakaava-alueen luontoselvitys.

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kempainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. - Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Kuusipalo, J. 1996: Suomen metsätyypit. – Kirjayhtymä Oy.

Lammi, A. 1992: Kalataloudellisesti ja luonnonsuojelullisesti arvokkaat pienvedet Keski-Suomessa. – Keski-Suomen vesi- ja ympäristöpiiri.

Lajitietokeskus 2020: www.laji.fi

Liukko, U.-M., Henttonen, H., Hanski, I. K., Kauhala, K., Kojola, I., Kyheröinen, E.-M. & Pitkänen, J. 2016: Suomen nisäkkäiden uhanalaisuus 2015 –Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. 34 s.

Luonnonsuojelulaki (1096/1996) ja -asetus (160/1997).

Meriluoto, M & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehti kustannus. Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio. 192 s.

Metsälaki (1996/1093) ja Metsäasetus (1996/1200)

2.11.2020

Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepäkot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.

Nironen, M., Kuosmanen, E. & Wasenius, P. 2003: Keski-Suomen granitoidikompleksi. Kallioperäkarta 1:400 000. – Geologian tutkimuskeskus 2002

Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. – Suomen ympäristö 742:1–113.

Suomen ympäristökeskus 2019: Latauspalvelu LAPIO.

Suunnittelukeskus Oy 2005: Ahvenlammen asemakaava-alueen luonto- ja maisemaselvitys.

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi - kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. - Ympäristöopas 109. Suomen Ympäristökeskus. Luonto ja luonnonvarat.

Tiainen, J., Mikkola-Roos, M., Below, A., Jukarainen, A., Lehikoinen, A., Lehtiniemi, T., Pessa, J., Rajasärkkä, A., Rintala, J., Sirkiä, P. & Valkama, J. 2016: Suomen lintujen uhanalaisuus 2015 – Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. 49 s.

Vesilaki (2011/587)

Väisänen, R. A., Lammi, E. & Koskimies, P. 1998: Muuttuva pesimälinnusto. Otava, Keuruu.

Ympäristöministeriö 1993: Maisema-aluejärjestelmän mietintö Osa I, Maisemanhoito. – Ympäristöministeriön mietintö 66/1992.